

Motion till riksdagen 2012/13: MJ256

av **Christer Engelhardt (S)**

De gröna näringarna en viktig del av det lokala näringslivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de gröna näringarna som en viktig del av det lokala näringslivet.

Motivering

De gröna näringarna i Sverige står för cirka 7 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). De olika verksamheterna sträcker sig från djuretik och jakt till bredband och grön omsorg. De gröna näringarna är på många orter en stor och viktig del av det lokala näringslivet.

Det svenska jord- och skogsbruket är en viktig del för sysselsättningen i landet. Det finns runt 240 000 företag inom dessa näringar som tillsammans står för nästan 5 procent av sysselsättningen. Därtill kommer arbetstillfällen inom insats- och förädlingsled. I all den näringsverksamhet som har sin bas i jord, skog och landsbygdens miljö arbetar idag ca 400 000 personer i Sverige. Det är nästan var tionde av alla sysselsatta i landet. Det svenska lantbruket och skogsbruket har alltså en viktig roll för sysselsättningen i landet som också skapar andra jobb. Skulle den svenska jord- och skogsbruksproduktionen minska med 1 procent skulle 1 240 jobb försvinna i samhället.

För varje satsad krona i jordbrukssektorn skulle samhället i stort få tillbaka mer än vid samma satsning i andra sektorer. En satsning på fågel- och äggnäringen i Sverige ger tillbaka knappt 3 gånger de satsade pengarna i rent produktionsvärde. Skälet till att jordbrukssektorn hamnar högre upp än de flesta andra branscher är att en stor del av insatsvarorna i produktionen är svenska medan andra sektorer importerar dem.

De gröna näringarna beräknas svara för 15 procent av den totala sysselsättningen då lantbruket även utgör underlag för lokala servicenäringar som

Fel! Okänt namn på

detaljhandel, lokaltrafik, vård och skola m.m. och är en viktig del av det lokala näringslivet.

I pengar, räknat som bidrag till BNP, ger de gröna näringarna långt över 200 miljarder kronor och har större betydelse än många av landets traditionellt stora industrier.

Det är naturligtvis på landsbygden som de gröna näringarna betyder mest för sysselsättningen. I många kommuner står de gröna näringarna för vart fjärde jobb, och i hälften av landets 290 kommuner är minst 18 procent av sysselsättningen beroende av de gröna näringarna.

De gröna näringarna på Gotland

På Gotland bor drygt 57 000 invånare. Av dem bor 42 procent utanför tätorterna vilket är betydligt mer än riksgenomsnittet på 15 procent. Gotlands landyta är drygt 315 000 hektar och cirka 70 procent används till jord- och skogsbruk, även det högre än i landet som helhet. Antal sysselsatta inom det gotländska jordbruket är 4 144 personer i de 1 574 jordbruksföretagen och 518 skogsföretagen så de utgör en stor del av det gotländska näringslivet.

Marknaden för ekologiska produkter visar på en fortsatt tillväxt. Försäljningen fortsätter att stiga genom prenumerationssystem för ekolådor, direktförsäljning och torghandel. Också intresset för lokalproducerad mat har vuxit kraftigt de senaste åren. Det är en utveckling som med olika åtgärder måste uppmuntras. På Gotland har odling utan användning av konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel tillämpats under lång tid. De ekologiskt odlade grödorna blir bara fler och fler och omfattar alla jordbrukets områden.

De gröna näringarna har en stor betydelse för att skapa det långsiktigt hållbara samhället. Det handlar bland annat om hållbar och närodlad livsmedelsproduktion, användningen av kemikalier och andra miljöstörande ämnen i lantbruket och en fortsatt satsning på förnybar energi i denna sektor. De gröna näringarna kan vara en drivkraft för näringslivet i övrigt.

De gröna näringarna i Sverige och i mitt hemlän Gotland står inför en del skiftande problem, och exempelvis kan nämnas den pågående krisen inom den svenska mjölknäringen men också den starka känsla av rättslöshet och uppgivenhet som sprider sig bland många lantbrukare då förtroendet för den svenska förvaltningsmodellen svajar betänkligt. Många lantbrukare som fick gårdsstöd, krävs på återbetalning för att de fått stöd för marker som i efterhand inte godkänts som betesmarker. Systemet är idag krångligt och inte rättssäkert. På Gotland står också näringen inför ett allvarligt hot där de gotländska företagen betalar en merkostnad på 34 procent för sina transporter över Östersjön, vilket innebär att livsmedelsföretagen på Gotland står inför ett akut problem som på sikt slår ut lantbruket som idag bibehåller det gotländska kulturlandskapet och säljer 85 procent av sin produktion till övriga Sverige och EU. Problem i de gröna näringarna kan även få återverkningar på livsmedelsindustrin med sjunkande produktion som följd och tappade arbetstillfällen.

Fel! Okänt namn på

Men näringen har också mycket stor potential och om svenska konsumenter kopplas ihop med fler positiva egenskaper till svensk mat än till konkurrerande länder kommer efterfrågan på inhemsk produktion att stiga och möjlighet för livsmedelsindustrin att utvecklas. Det kan istället bli en positiv företagsutveckling. De gröna näringarna som småföretagare är mycket viktiga för ett län och region som Gotland.

Det är viktigt att de gröna näringarna ska ses som en del av den regionala utvecklingen och det lokala näringslivet och att de ska omfattas av och ges enkla och tydliga förutsättningar när det gäller regelverk för företag och småföretagande. Det är viktigt när lagar och regler utarbetas och beslutas att dessa också har ett tydligt småföretagarperspektiv som även gynnar en näring som den gröna näringen och dess livsmedelsproduktion. Att dessa ges konkurrenskraftiga förutsättningar. Regelverket ska utformas så att det på ett tydligt sätt försvarar det svenska mervärdet som finns inom de gröna näringarna och som de småföretagare de också är.

Stockholm den 2 oktober 2012

Christer Engelhardt (S)